

Poštnina plačana v gotovini

ŠTEVILKA 5

LETNIK XXXVII

NARODNI

GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE V LJUBLJANI

V LJUBLJANI, DNE 15. MAJA 1936

VSEBINA: Mednarodna zadružna zveza o pomenu zadružnega gospodarstva. — Vladi-
mirju Pušenjaku v spomin. — Izpremembe zakona o neposrednih davkih.
— Izpremembe faksnega zakona. — Plačevanje in izterjavanje davkov. —
Zvezine objave. — Vprašanja in odgovori. — Iz našega zadružništva. — Gospodarstvo. — Pravo. — Literatura.

Priloga „Narodnega Gospodarja“ štev. 5, 1. 1936.

Za vsa objavljena vabila, pri katerih ni izrecno drugače določeno, velja določba: Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vršil pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Beli cerkvi, r. z. z n. z., se bo vršil v nedeljo, dne 24. maja 1936, ob 15 v pisarni. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrditev računskega zaključka za leto 1935. 3. Volitev načelstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Čitanje revizijskega poročila. 6. Slučajnosti.

Redni občni zbor Kmetijskega strojnega društva v Blatni Brezovici, r. z. z o. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 14 v Zadružnem domu. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Potrditev računskega zaključka za leto 1935. 4. Dopolnilne volitve načelstva in nadzorstva. 5. Vprašanje bencina in olja ter o strojniki. 6. Slučajnosti.

VII. redni občni zbor Strojne zadruge v Bostanju, r. z. z o. z., se bo vršil 31. maja 1936 ob 8 pri Drmelju. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Potrditev računskega zaključka za l. 1935. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice na Bučki, r. z. z n. z., se bo vršil v nedeljo, dne 24. maja 1936, ob 15 v župnišču. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem rednem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Cankovi, r. z. z n. z., se bo vršil 21. maja 1936 ob 11 v šoli na Cankovi. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 4. Čitanje revizijskega poročila. 5. Slučajnosti.

29. redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Cirkovcah, r. z. z n. z., se bo vršil v ponedeljek, dne 25. maja 1936, ob 9 dopoldne v hiši načelnika g. Štefana Beraniča, posestnika v Starošineah št. 27. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka. 5. Sprememba pravil § 16. prvega stavka. 6. Volitev načelstva in nadzorstva. 7. Slučajnosti.

Redni občni zbor Posojilnice na Črni gori pri Ptuj, r. z. z n. z., se bo vršil dne 21. maja

1936 ob 3 popoldne v prostorih v župnišču. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrditev računskega zaključka za leto 1935. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Volitev novega tajnika. 6. Poročilo o izvršeni reviziji. 7. Slučajnosti.

Redni občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Črnomlju, r. z. z n. z., se bo vršil v nedeljo, dne 31. maja 1936, ob 9 v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Mlekarske zadruge v Črnomlju v likvidaciji, r. z. z o. z., se bo vršil v nedeljo, dne 31. maja 1936, ob 10 v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo likvidacijskega odbora. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 4. Slučajnosti.

Redni občni zbor Stavbne zadruge v Goricanah v Preski, r. z. z o. z., se bo vršil v nedeljo, dne 31. maja 1936, ob 11 dopoldne v Prosvetnem domu. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrditev računskega zaključka za l. 1935. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. Razdružba zadruge.

Občni zbor Kmetijskega društva za Hrastje in okolico, r. z. z o. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 10 dopoldne v lastnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Ljudske kuhinje na Jesenicah, r. z. z o. z., se bo vršil dne 25. maja 1936 ob 8 zvečer v zadružnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Odobritev letnega zaključka za 1935. 4. Poročilo revizorjev. 5. Čitanje revizijskega poročila. 6. Volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti.

Redni občni zbor Lončarske produktivne zadruge v Komendi, r. z. z o. z., se bo vršil dne 31. maja 1936 ob 8 zjutraj v zadružnem prostoru v Komendi. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za l. 1935. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Sprememba pravil §§ 19 in 27. 7. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Loki pri Zidanem mostu, r. z. z n. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 3 popoldne v poslovni sobi. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrditev rač. zaključka za leto 1935.

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE V LJUBLJANI

Člani Zadružne zveze dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane po 25 Din na leto, za pol leta 12⁵⁰ Din. — Cena inseratov po dogovoru. — Izhaja 15. dne vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo.

Mednarodna zadružna zveza o pomenu zadružnega gospodarstva.

V sredini gospodarske, ves svet obsegajoče krize in z ozirom na obilna znamenja političnega vrenja in državnih pretresljajev, o katerih nihče ne ve, kam vedejo, v sredi teh razburkanih razmer smatra Mednarodna zadružna zveza za potrebno in koristno, da znova poudari načela in vodilne misli, na katerih je zgrajeno in osnovano zadružno gibanje ter da ta načela ponovno razglasi v javni objavi vsem narodom in vladam.

Mednarodna zadružna zveza je zveza nacionalnih zadružnih pokretov v 40 državah in obsega združbe konzumnih, kmetijskih in produktivnih zadrug, kmetijskih kreditnih zadrug in zadružnih bank. Po nji zastopani del prebivalstva je tako velik, da je sedaj največja konzumentska organizacija na svetu in edina velika organizacija, ki brani interese potrošnikov proti izkoriščanju kapitalističnega profitarkega gospodarstva. V njenih vrstah je organiziranih 100 milijonov posameznih članov, ki imajo večinoma svoje družine.

V Aziji, Afriki, Južni Ameriki in Avstraliji je zaznamovati velik napre-

dek pri izgradbi sličnih pokretov, kakor je ta, ki ga sestavlja članstvo Mednarodne zadružne zveze. Ti še ne razviti pokreti v drugih delih sveta imajo še silne človeške rezerve, ki bi se mogle lahko organizirati v naši mednarodni zadružni družini, čim bi se v svet povrnilo vsaj nekoliko stabilni pogoji in se vzpostavila kolektivna varnost.

Z ozirom na velike možnosti za vse človeštvo, ki jih obsega mobiliziranje te velike mirovne armade po načelu »eden za vse, vsi za enega«, proglašča mednarodna zadružna zveza vsemu svetu in zlasti tistim, ki stojijo še proč od nje, principe zadružnega gibanja. Zveza poudarja možnosti, ki tičijo v njeni posebni gospodarski strukturi, in poudarja tudi, da ima zadružno gibanje pravico, da se sme v okviru ustave vsake posamezne države najmanj tako svobodno razvijati, kakor vsaka druga gospodarska podjetniška oblika.

Osnovna načela zadružnega gibanja so naslednja:

1. Odprto (neomejeno) in prostovoljno članstvo: Članstvo v zadrugi bodi odprto vsem brez

razlike, barve, rase ali vere, in vsakdo naj zamore svobodno presoditi, ali se hoče pridružiti zadrugi ali ne.

2. **Demokratska uprava:** To pomenja neomejeno pravico do gospodarskega samoodločevanja in do svobode v razvoju, ki je podvržena le omejitvam po državnih ali zakonskih določbah, ki veljajo skupno za vse in imajo pred očmi korist splošnosti. Osnovna misel demokratske samouprave — en glas vsakemu članu brez razlike spola — je podlaga zadružne ustave.

3. **Povračilo za nakupe.** S tem se izloča profitarški nagib v trgovini in industriji in sploh profit sam. Ako se to načelo posploši in formulira kot »razdelitev presežka, ki izhaja iz delovanja zadruge z njenimi člani«, potem imamo v tem ne samo osnovo zadružnega gospodarstva, ampak tudi praktično metodo, po kateri se le ta razlikuje od obstoječega konkurenčnega sistema kapitalističnega gospodarstva.

V teh treh načelih leži ves svetovni nazor zadružnega gibanja. Zadružno gibanje se je iz pionirske delavnosti delavcev in delavskih žen v kakih šestih državah razvilo na osnovi načrtov ročdelskih tkalcev leta 1844. Nadaljnje načelo, ki predpisuje tesno omejitev kapitalovih obrésti, ustreza izločitvi profitarške misli s tem, da se presežek deli v razmerju, kakor doprinajajo člani k tvorbi presežka. S tem se tudi poskuša doseči »pravična cena« ob razdeljevanju potrebščin in omejitev kapitalovega profita.

Prvi cilj ročdelskih pionirjev, vzpostavitev gospodarske svobode in socialne neodvisnosti, je nujno vedel do tega, da

se je postavilo načelo politične in verske nevtralnosti nasproti vsem, ki so prosili za sprejem v zadrugo, in da je isto načelo veljalo v posvetih in odredbah zadruge. Ta določba je daleč od tega, da bi hotela zadruga onemogočiti stališče in delovanje v dotičnih važnih področjih, toda na drugi strani varuje nezavisnost posameznika in skupnosti in razširja delavno področje ob zastopanju upravičenih gospodarskih interesov.

Nacionalni zadružni pokreti, ki so priključeni mednarodni zadružni zvezi, katerim se pridružujejo v načelnem soglasju še močne, zvezi še ne priključene zadružne organizacije in doslej še ne razviti pokreti v nekaterih državah, so na zgoraj opisani podlagi zgradili države v državi in tako zvezo narodov, ki praktično dokazuje delavno sposobnost novega gospodarskega reda. Ta novi gospodarski red je v stanu nadomestiti obstoječi kapitalistični, na profitu zgrajeni sistem, spraviti v ravnovesje gospodarski položaj sveta in ga s svojimi principi tudi vzdržati in s tem dati najbolj varno jamstvo za svetovni mir.

Ob pregledu zgoraj opisanih načel in njih praktične provedbe se pokažejo sledeče razlike med zadružnim in kapitalističnim gospodarstvom:

1. Zadruga predstavlja službo v korist skupnosti namesto profita posameznika. Ona vzpostavlja resničen stik med svojimi člani in ima v mednarodni zvezi sredstvo za vzpostavitev ravnovesja med človeškimi potrebščinami in blagovnim bogastvom sveta.

2. Kapitalu odvzema njegovo gospodujoče stališče v gospodarskem življenju in postavlja na njegovo mesto skupnost

ljudi na podlagi aktivnega sodelovanja in medsebojne pomoči.

3. Konzumentu, ki dela za plačo, nudi s svojim gospodarskim načelom »povračilo primerno nakupu«, neposredno finančno korist in mu odpre pot do nezavisnosti.

4. Kmetijskemu producentu zagotavlja med drugim, da se more osvoboditi izkoriščanja pri nabavi strojev in drugih obratnih potrebščin, kakor tudi pri prodaji njegovih pridelkov po pametnih cenah brez izkoriščanja konzumentov.

5. Velikemu delu splošnosti nudi brez ozira na stan in nameščenje direktne koristi.

6. Omogoča, da se reši problem brezposelnosti ter problem plač in splošnih delavnih pogojev na taki podlagi, ki nudi zaposlenim v okviru gospodarskih možnosti najvišje koristi.

V mnogih deželah preizkušajo nove oblike vladanja in gospodarstva in to v taki meri, da se more trditi, da v socialnem redu vre in kipi. To kipenje se izraža na zelo različne načine. Povsod pa gledajo razvoj zadružništva z nevoljo in poizkušajo na pritisk velekapitalističnih elementov, da bi ovirali razvoj zadružnega gospodarstva. Da, v nekaterih slučajih gredo celo odkrito za tem, da se prostovoljno in nezavisno zadružništvo zatre.

Da se zavrnejo taka prizadevanja, obrača mednarodna zadružna zveza pozornost splošnosti, vlad in vseh pravično mislečih na to, kako nečedno in nepravilno se obnaša organizirano gospodarstvo nasproti zadružnemu gibanju. Kapitalizem zastopa jasno nemogoče naziranje, da ima zasebna trgovina »upravičen interes« na izkoriščanju prebival-

stva. Zadrugarji si prizadevajo, da bi z združevanjem in medsebojno pomočjo enakomerno porazdelili bremena, odgovornost in donos gospodarstva na vse državljanke in da bi zgradili svobodno demokracijo zadrug, ki niso interesirane na profitu in so edina resnična oblika nove družbe.

Mednarodna zadružna zveza zahteva za zadružno gibanje priznanje, ki si ga je zagotovilo njenih 40 včlanjenih držav na zadružnem polju s tem, da so ustvarile združbo narodov, ki stoji na tako široki podlagi kakor človeštvo sploh.

Za različne narodne zadružne pokrete zahteva: 1. enako razvojno svobodo, kakor jo ima vsako drugo zakonito dovoljeno gospodarsko podjetje; 2. zakonito varstvo države pri izvrševanju njihovih državljanskih pravic; 3. upoštevanje njihovega gospodarskega značaja in zadostno zavarovanje njihovega samoodločevanja povsod tam, kjer se uvede državno ali načrtno gospodarstvo.

Mednarodna zadružna zveza se obrača s to izjavo na ves svet v trdnem prepričanju, da bodo vsi, ki stoje še izven zadružnega gibanja, spoznali idealizem in idejo gospodarske pravičnosti, ki navdajajo naša načela. Zaupanje ima, da bo naša zahteva po razvojni prostosti in nezavisnosti priznana našemu gibanju po vsem svetu in sicer ne samo zaradi neposredne koristnosti zadružništva za pretežno velik del človeštva, ampak tudi za to, da se da zadružništvu prilika, da pokaže svojo delavno sposobnost kot nov in sicer boljši sistem svetovnega gospodarstva.

Mednarodna zadružna zveza poziva vse svoje člane in nacionalne zadružne organizacije vsake dežele, da odločno

delujejo, da se zgradi in okrepi zadružništvo, dalje da svoje delo osredotočijo na veliko nalogo, da uredijo svoje zadruge na pristnih zadružnih načelih in

da zastavijo vse moči, da izposlujejo pri državi in pri oblastvih popolno priznanje zathev, ki so izražene v tem proglasu.

Vladimirju Pušenjaku v spomin.

Dne 25. aprila t. l. je nenadoma v Mariboru preminul, zadet od srčne kapi, nadrevizor Zadružne zveze v Ljubljani, g. Vlad. Pušenjak, bivši nar. poslanec.

Rojen je bil 31. marca 1882 na Kapeli pri Gornji Radgoni. Dovršivši gimnazijo je nekaj časa študiral filozofijo in pravo, potem pa je odšel na zadružno šolo v Darmstadt, da bi si pridobil potrebno izobrazbo v zadružni stroki. Po svoji vrnitvi v domovino je stopil v službo pri Zadružni zvezi v Celju, kjer pa je ostal le tri mesece. Dne 1. oktobra 1907 je nastopil svoje mesto pri Zadružni zvezi v Ljubljani, pri kateri je ostal vse do svoje prerane smrti. Spočetka je bil nastavljen kot potovalni učitelj za zadružništvo in kot revizor, kasneje kot nadrevizor. Odkar ima Zveza poseben oddelek za bivšo Štajersko, je obenem vodil pisarno Zvezinega pododbora v Mariboru.

Mlademu, agilnemu zadružnemu delavcu se je takoj ob pričetku službovanja nudila lepa prilika za udejstvovanje na zadružnem polju. Na bivšem Spodnjem Štajerskem je bilo tedaj še prav malo krajev, ki bi bili že imeli rajfajzenske posojilnice. Ta vrzel ni ostala prikrita vnetemu propagatorju zadružne misli. Z vso energijo se je zato lotil snovanja kmečkih posojilnic, od katerih jih je bilo prav mnogo ustanovljenih ob njegovem aktivnem sodelovanju. Kasneje, ko je bila mreža po-

sojilnic že prilično izpopolnjena, se je trudil za ustanavljanje drugih zadrug zlasti kmetijskih strojnih zadrug in zadružnih elektrarn.

Izvršujoč z vso vnemo svoj revizorski poklic, si je mnogo prizadeval tudi za notranjo izpopolnitev zadrug katerim je bil vedno iskren svetovalec. Udejstvoval se je mnogo tudi s persom. Izdal je »Zimske večere« in »Navodilo za poslovanje nadzorstva«. Vredno tega je priobčil mnogo strokovnih spisov o različnih aktualnih vprašanjih iz zadružnega življenja. Bil je tudi dober ljudski govornik in je prav rad nastopal na neštevilnih sestankih, shodih, občnih zborih, zadružnih tečajih in sestankih. Njegovemu neumornemu delovanju se je v marsikaterem oziru za hvaliti, da se je zadružna organizacija na bivšem Spodnjem Štajerskem tako mogočno razvila in izpopolnila. Kot strokovnjaku v zadružnih, gospodarskih in finančnih vprašanjih mu je ljudstvo poverilo tudi mandat narodnega poslancea. Kot poslanec je deloval v Narodni skupščini od 28. novembra 1920 do 6. januarja 1929 in je zastopal deloma slovenjegraški, deloma gornjeradgonski okraj. Mnogo je deloval tudi v občinskem svetu mariborskem.

S svojim plodovitim delom si je pokojni Vladimir Pušenjak stekel trdnih zaslug za naš narod. Naj v miru počiva!

Izpremembe zakona o neposrednih davkih.

Finančni zakon za proračunsko leto 1936/37 obsega med drugim tudi naslednje važnejše izpremembe v zakonu o neposrednih davkih:

1. Glede uslužbenskega davka. Kot izredni prispevek za davčno leto 1936/37 plačajo zavezanci uslužbenskega davka 1% svojih prejemkov, zvezanih uslužbenskemu davku.

2. Glede zgradarinskega davka. Davek na dohodek od zgradb, ki je bil onim zadrugam in njih zvezam, katere so po točki 7 in 8 čl. 76. zak. o neposrednih davkih osvobodene družbenega davka, predpisan v davčnih letih 1929 do 1935 zaradi opuščene ali zakasnele prijave od zgradb, ki so po točki 17 čl. 52 oproščene zgradarinskega davka, se odpiše, kolikor še ni izterjan, če se do konca septembra 1936 naknadno predlože dokazi, da so bili podani pogoji za davčno oprostitev teh zgradb v dotičnem času. Že plačani davek pa se ne vrne.

3. Glede družbenega davka. K točki 8 čl. 76 zak. o neposrednih davkih se doda nov vstavek, ki se glasi:

»Ne izgube pravice do davčne oprostitve kreditne zadruga, ki izpolnjujejo pogoje iz točk 7 in 8 čl. 76 in ki ne odobrujejo na združne deleže višjih obresti od eskontne stopnje Narodne banke.«

Eksperimentiranje s pogoji za oprostitev zadrug od plačevanja družbenega davka se torej nadaljuje. Zadruga nikdar za gotovo ne vedo, pri čem da so. Ta nestanovitnost zakonodaje in to vedno preminjanje pogojev za davčno prostost naj bi že enkrat nehalo. Kar se da

z eno roko, se z drugo vzame. Zadruga ne morejo vedno in vedno spreminjati svojih pravil, ampak potrebujejo za svoj razvoj neke stabilnosti. Med pogoji, ki so jih zadruga morale izpolniti, ako so hotele biti deležne oprostitve družbenega davka, je bilo v prvotnem besedilu zakona iz l. 1929 določeno tudi to, da se oprostitev priznava »če zadruga ne dele dobička.« To besedilo zakona je ostalo neizpremenjeno. Ker pa je nejasno, so davčne oblasti zakon tolmačile zelo nedosledno. Tako je finančno ministrstvo z odlokom z dne 11. junija l. 1929 št. 4671 izreklo, da obrestovanje deležev preko eskontne mere Narodne banke ni delitev dobička. Z istim odlokom je dalje finančno ministrstvo odredilo, da zadruga ne smejo deliti dobička svojim članom, da pa smejo nekvarno davčni prostosti deliti podpore v občekoristne ali v dobrodne namene. Letos je pa isto ministrstvo zavrglo en del svoje lastne uredbe in izdalo odlok z dne 10. januarja 1936, da se »zadrugam, ki plačujejo obresti na deleže zadrugnikom, ne more priznati davčna oprostitev«. K tej izpremembi smo dobili sedaj novo izpremembo, da smejo nekvarno davčni prostosti obrestovati deleže kreditne zadruga. Pri kreditnih zadrugah je obrestovanje deležev manj opravičljivo, kakor pri raznih produktivnih zadruga, ki potrebujejo znatne osnovne in obratne glavnice in morejo to glavnico zbrati le, če deleže obrestujejo. In vkljub temu kreditne zadruga lahko obrestujejo deleže, vse druge zadruga tega ne smejo storiti, sicer morajo plačati davek. Ta nedoslednost naravnost vpije po remeduri.

Izpremembe taksnega zakona.

S finančnim zakonom za l. 1956/57 z dne 31. marca 1956, ki je objavljen v 35. kosu Službenega lista z dne 29. aprila 1956, so nastopile nekatere spremembe v zakonu o taksah. Izpremenjene so naslednje tarifne postavke:

V tarif. post. 8, točka 1 se določa, da se objave (reklama) zaradi materialne koristi, ki se prilepljajo ali pritrjujejo na okna, zidove, vrata itd., kolkujejo za vsak izvod z Din 0.50 (doslej 1.— Din); v točki 2 te postavke omenjene napisane ali naslikane reklame, ki se obešajo na raznih krajih ali so izdelane na zidovih, ograjah, tramvajih itd., in svetlobne reklame se kolkujejo za velikost izpod pol m² s 40.— Din (doslej 60.— Din), od pol do 1 m² z 80.— Din (doslej 120.— Din), preko 1 m² do 4 m² s 150.— Din (doslej 240.— Din) in nad 4 m² z 250.— Din (doslej 500.— Din).

V tarif. post. 10 je izpremenjena pripomba 4., ki se sedaj glasi: Na kupone, oziroma dividende se plačuje taksa 1%. Od tantiem, ki niso zavezane uslužbenskemu davku iz čl. 96 zakona o neposrednih davkih, ker se vzamejo po točki 8 čl. 82 tega zakona v osnovo družbenega davka, se plačuje 10%, od ostalih tantiem pa 1%.

V tarif. post. 34 se izpremeni točka 1, ki se sedaj glasi:

»Na račune, note, poročila in podobne spise, ki jih izdajajo trgovci in obrtniki o terjatvah in dobavah, ki izvirajo iz njih posla, drug drugemu ali drugim osebam, ne glede na to, ali se v njih potrjuje izplačilo ali ne, kakor tudi na potroške

v hotelih, restavracijah, gostilnah, kavarnah, penzijah, ljudskih kuhinjah in v vseh lokalih, kjer se trošita jed in pijača, za vsoto

nad	50 Din	do	100 Din	Din	1.—
„	100	„	500	„	2.—
„	500	„	1000	„	3.—
„	1000	„		„	5.—

od vsake pole.

Računi do 50.— Din so oproščeni te takse. Če vsota ni naznačena, se plača najvišja določena taksa.

Točka 5 tarif. post. 10 se izpreminja tako, da se na knjižice, v katere zapisujejo trgovci ali obrtniki poedinim osebam blago, ki so jim ga oddali ali odpremili, plačuje na leto taksa 10.— Din (doslej 5.— Din). Ta izprememba je važna zlasti za konzumne zadruge.

V pripombi 2. tarif. post. 34 je določeno, da se taksa o računih, notah itd. plačuje samo, če se računi, note itd. dejansko izdado. Doslej je bilo izdajanje računov obvezno; od sedaj pa več ne obstoji dolžnost, izdajati račune.

Za neplačano, nezadostno plačano ali nepredpisno plačano takso iz te tarifne postavke je kaznen 50kratni znesek neplačane ali nepredpisno ali nezadostno plačane takse.

Ukinjena je pripomba 4 k tej tarif. postavki, da se mora za račune, note itd. uporabljati taksni monopolizirani obrazec.

V tarif. post. 62 so dodane določbe o novih znižanih taksah za točilno pravico.

Čl. 15 zakona o taksah se izpremeni in se glasi:

»Vloge (prošnje, pritožbe, tožbe, nezadovoljstva itd.), zapisniki, ki nadomeščajo vloge, predani osebno državnim ali samoupravnim oblastvom ali službenim osebam, če ne spadajo pod zakon o sodnih taksah, se ne smejo sprejemati, če niso opremljene s predpisano takso. Vrniti jih je takoj tistemu, ki jih je predal, da jih predpisno taksira.

Vloge brez takse ali z nezadostno takso, ki prispejo po pošti, se vpišejo v vpisnik in se takoj pošljejo oblastvu, v čigar območju je vložilec, da zahteva od njega predpisno takso s pripombo, da se njegova vloga ne vzame v delo, dokler ne položi predpisne takse zanjo.

Oblastvo, kateremu se pošlje vloga zaradi plačila takse, pozove prosileca najkasneje v 5 dneh, naj položi v 30 dneh od dne vročitve poziva potrebno takso. Drugače se smatra, ne da bi imel kakršnokoli pravico do pritožbe, kakor da vloga vobče ni vložena. Če je vezana vložitev takega spisa na določen zakonski rok, pa je bil vložen netaksirani spis pravočasno, se smatra, da je pravočasen, če se položi taksa v tem predpisnem naknadnem roku.

Izpremeni se tudi drugi odstavek čl. 52 zakona o taksah tako, da se kot obresti za državne redne takse,

ki se ne plačajo v zakonskem roku, pobira 6% na leto (mesto dosedanjih 8%).

V čl. 52 se izpremeni besedilo v tretjem odstavku pod točkama a) in b) in se glasi:

- a) za vročeni pismeni opomin: 1. 1 (en) dinar, če ne znaša dolg več ko 200.— Din; 2. 0.5% (pol odstotka) vsega dolga, ki presega 200.— Din in ne znaša več ko 10.000 Din; 3. 1% (en odstotek) vsega dolga, ki presega 10.000.— Din;
- b) za izvršeni popis (rubež) stvari: 1. 5 (pet) Din, če dolg ne znaša več ko 500.— Din; 2. 1% (en odstotek) vsega dolga, ki presega 500.— Din in ne znaša več ko 10.000.— Din; 3. 2% (dva odstotka) vsega dolga, ki presega 10.000.— dinarjev.

Oproščene so vse kazni, ki so bile izrečene zadržam, njih zvezam in njih poslovalcem zaradi taksnih kaznivih dejanj iz tarif. postavk 12, pripomba 12 (t. j. zaradi dopolnilne prenosne takse), 62 (zaradi točilne pravice), 91 (zaradi pooblastitve za opravljanje obrta), storjenih do dne 31. januarja 1956. Postopek, ki teče glede teh kaznivih dejanj, se ustavi, če pa so ta kazniva dejanja že sojena, se kazni ne izterjajo; že izterjane kazni se pa ne vrnejo.

Plačevanje in izterjevanje davkov.

V ljubljanskem dnevniku »Slovenec« z dne 30. aprila t. l. je priobčil g. S. Š. naslednji pouk, ki obsega o plačevanju in izterjavanju davkov tako važna navodila, da jih ponatisnemo tudi v našem listu.

Za naše davkoplačevalce je zelo važno, da znajo in da imajo vedno pred

očmi, kdaj jim zapade kakšna davščina v plačilo, da se izognejo novim nepotrebnim stroškom.

Zapadlost, to je dospelost davka se mora razločevati od obstoja davka. Davke lahko obstoja in se dolguje, ne da bi dospel (zapađel). Dospelost davka je odvisna od nastopa vplačilnega termina,

to je onega časovnega termina, do katerega se mora vplačati, ako davkoplačevalec noče, da pride v zaostanek, ki je zavezan z zakonskimi posledicami. Vplačilni termini so v zakonu o neposrednih davkih določeni. Ti davki dosepevajo praviloma v plačilo v štirih enakih letnih obrokih dne 1. januarja, 1. aprila, 1. julija in 1. oktobra vsakega leta. Davek, ki je dospel v plačilo, se mora plačati najkasneje 15. dne prihodnjega meseca, to je 15. februarja, 15. maja, 15. avgusta in 15. novembra, ker sicer nastopijo v zakonu določene posledice — novi stroški. Od teh plačilnih terminov tvori izjemo zemljiški davek. Ta dospeva v plačilo ter se mora tudi plačati v dveh enakih letnih obrokih, in sicer dne 15. avgusta in dne 1. novembra vsakega leta. Pred nastopom teh terminov se davek sicer za dotično leto dolguje, ni pa še dospel v plačilo. Z državnimi davki zapadejo v plačilo tudi samoupravne (banovinske, občinske in druge) doklade.

Če se davki ne plačujejo pravočasno, se morajo davčnim zavezancem priračunati zamudne obresti in davčne uprave zadobe pravico in dolžnost davke prisilno izterjati. Zamudne obresti znašajo 6%.

Izvršilno postopanje morajo davčne uprave uvesti takoj po poteku skrajnega roka s tem, da izstavijo pismeni »opomin«. Davčni »opomin« je poziv, da mora naslovljeni davkoplačevalec dolžni davčni znesek poravnati v teku 8 dni. Za ta »opomin« se davčnemu zavezancu priračunajo opominski (to so že eksekutivni) stroški, ki znašajo:

1 Din, če dolg ne znaša več ko 200 dinarjev;

$\frac{1}{2}\%$ vsega dolga, ako se giblje med 200 Din in 10.000 Din in

1% vsega dolga, ako presega 10.000 dinarjev.

Ta opomin se navadno dostavlja z opominsko položnico. Od opominske položnice se mora razločevati »opozoritvena« položnica, s katero davčne uprave ob zapadlosti davčnega obroka sporočajo davčnemu zavezancu znesek v plačilo zapadlega davka. Z opozoritveno položnico niso zvezani nobeni posebni stroški, ako izvamemo nabavne stroške za položnico (25 para). Z opozoritveno položnico se v zadnjem času združi tudi opomin, ki opozarja davkoplačevalca na to, da nastopijo v primeru, ako se do najskrajnega termina zapadlosti (to je do 15. februarja, 15. maja, 15. avgusta in 15. novembra) davčni dolg ne poravna, zakonske posledice. Te posledice obstojajo, kakor zgoraj navedeno, v tem, da se davkoplačevalcu priračunajo novi, tako imenovani eksekutivni stroški, vsled katerih davkoplačevalcem davek dneвно raste.

Ako preteče osem dni po skrajnem plačilnem roku, ne da bi se zapadli znesek vplačal, sme davčna uprava takoj uvesti drugo izvršilno stopnjo, to je rubežen. Na sedežih davčnih uprav se mora po danih navodilih rubežen glede zapadlih četrtletnih obrokov izvesti vsakega četrtletja, po drugih krajih pa po dopustnosti časa. Rubežen izvršuje ob prisotnosti cenilca, ki ga odredi občinsko oblastvo, izvršilni organ na osnovi izpiska davčne uprave na licu mesta s tem, da popisuje premične telesne predmete ali denarne terjatve, ki niso zabeležene v zemljiških knjigah. Rubežni stroški — razen taksnih — znašajo:

5 Din, če dolg ne znaša več ko 500 dinarjev;

1% vsega dolga, ako presega 500 Din in ne znaša več ko 10.000 Din in

2% vsega dolga, ako presega 10.000 dinarjev.

Če davčni zavezanec ne poravna davčnega dolga z zamudnimi obrestmi in izvršilnimi stroški vred tekom 8 dni po izvršeni rubežni, se smejo zarubljeni predmeti prodati na javni dražbi. Iz doseženega izkupička se krijejo najprej izvršilni stroški in potem šele davek z obrestmi vred.

Eksekutivni stroški tvorijo v finančni upravi neko čudno — mistično poglavje, o katerem bi se pač temeljito izplačalo v interesu slovenske stvari, ako bi obrnili naši merodajni faktorji nekaj več paznosti na uporabo teh izven vsakega proračuna stoječih dohodkov. Zakon o neposrednih davkih daje sicer v členu 151. polnomočje za prosto razpolago teh dohodkov finančni upravi, oziroma finančnemu ministru brez vsakih omejitev v okviru zakona, toda iz tega še nikakor ne sledi, da bi merodajni državni faktorji ne imeli pravice regulirati ali vsaj soregulirati uporabo

teh milijonskih dohodkov v finančni upravi. Bodi tukaj samo omenjeno, da se iz teh dohodkov nabavljajo davčne in eksekucijske tiskovine in strokovne knjige v srbohrvatskem jeziku ter se z njimi zalagajo davčne in finančne uprave v slovenski banovini. Ali nimamo pravice, da se iz dohodkov, nabranih na slovenski zemlji, nabavijo slovenske tiskovine in knjige! Bodi nadalje še omenjeno, da so dohodki iz eksekucijskih stroškov baš v naši banovini največji! To je okolnost, ki dokazuje, da je tudi intenzivnost davčnega izterjevanja v Sloveniji največja.

Eksekutivnih korakov se državna uprava mora posluževati, da pride do svojih pravic, ki ji pristojajo napram državljanom, ki puščajo v nemar eno izmed svojih glavnih državljanskih dolžnosti. Potrebno je, da se vsak državljan zaveda te svoje dolžnosti in da vestno skrbi za pravočasno plačilo, ker s tem le sebi koristi in si prihrani zamudne obresti in eksekutivne stroške. Čim bolj pa zaostajajo ljudje v plačevanju davkov, tem več separatnih dohodkov ustvarjajo finančni upravi, ki z njimi nastavlja nove eksekucijske moči, da se intenzivneje izterjujejo davki.

Zvezine objave.

Uredba o zaščiti kmetov. Na temelju § 98 finančnega zakona za leto 1936/37 na predlog ministra za kmetijstvo, ministra pravde in ministra za trgovino in industrijo predpisuje ministrski svet uredbo o odložitvi izvršb za kmetijske dolgove:

Čl. 1. Vsi zaščiteni dolžniki po uredbi o zaščiti kmetov od 30. 9. 1935 l., ki so

izgubili zaščito za svoje dolgove zbog neobnovljenja menic, dobijo ponovno to zaščito.

Dolžni so v roku 90 dni od dne veljavnosti te uredbe izvršiti zamenjavo menic na način, predviden v čl. 5, odst. 7 omenjene uredbe. Drugače bodo ponovno izgubili zaščito.

Čl. 2. Do 1. 10. 1936 l. se odlagajo vse prisilne prodaje (izvršne dražbe) nepremičnega premoženja za kmetijske

dolgove, zaščitene z uredbo o zaščiti kmetov od 30. septembra 1955 l. in čl. 1. te uredbe, kakor tudi za neplačane obresti teh dolgov. Istotako se ustavljajo vse prisilne uprave, vse prisilne prodaje nepremičnega premoženja, kakor tudi odvzemanje premičnih stvari, ki so bile provedene v svrhu izvršbe ali zavarovanja.

Do 1. 10. 1956 l. se ne morejo dovoliti nove izvršbe za dolgove in obresti, omenjene v prednjem odstavku.

Čl. 3. Ta uredba dobiva obvezno moč, kadar se objavi v Službenih novinah«. (Službene novine od 22. aprila 1956.)

Ali zadene ta uredba zadržane? Številne zadrugе se obračajo na Zvezo z vprašanjem, ali zadene ta uredba tudi kmečke dolžnike pri zadrugah, za katere velja odplačilni načrt. Gornja uredba izrecno pravi, da velja samo za one dolžnike, ki so zaščiteni z uredbo od 30. 9. 1955. Kmečki dolžniki pri posojilnicah so v čl. 4 uredbe od 30. 9. 1955 od zaščite izrecno izvzeti. **Zato se tudi nova uredba od 22. 4. na kmečke dolžnike pri zadrugah ne nanaša.** Slej ko prej velja za kmečke dolžnike pri zadrugah zadrugni odplačilni načrt, ki s predpisi gornje uredbe ni prav nič prizadet. Ravno tako niso s predpisi gornje uredbe prav nič prizadete dražbe ali zavarovanja, ki so jih posojilnice napram kmečkim dolžnikom podvzele na podlagi predpisov zadrugnega odplačilnega načrta.

Nove vloge. Na vprašanja nekaterih posojilnic glede novih vlog pojasnjemo, da je v duhu uredbe o zaščiti denarnih zavodov, da denarni zavodi pod zaščito stopnjema pridejo do obnove poslovanja z novimi vlogami in s počasno mobilizacijo starih vlog. Zato

mora biti težnja vsake posojilnice, da v čim večji meri pritegne nove vloge. Zadrugna zveza je v Narodnem gospodarju in v okrožnicah dala tozadevna pojasnila in navodila. (Nar. Gosp. leta 1952, str. 98 in 115, Nar. Gosp. l. 1955, str. 128, okrožnica posojilnicam od 2. 11. 1955). Nekaterе posojilnice so začele z depotnimi vlogami istočasno, ko je s tem začela tudi Zveza in so že prav lepo uspele; saj imajo pri Zvezi na novem računu Din 2.056.000.—, kateri denar jim je vsak čas na razpolago. Zveza obrestuje nove vloge po 2½%, le izjemoma po 5%, če gre za večje vsote in daljši rok. Razume se pa samo po sebi, da je pot do zaupanja ne le v novih vlogah in obnovitvi poslovanja, temveč zlasti tudi v tem, da v čim večji meri in čim prej postanejo likvidne stare vloge, ki so vsled denarne krize zamrzile.

Trgovanje s hranilnimi knjižicami. Svoje stališče k vprašnju trgovine s hranilnimi knjižicami je Zveza pojasnila v Narodnem Gospodarju od 15. 5. 1956, str. 40 in je ravno tam dala tudi navodila posojilnicam, kaj naj svetujejo vlagateljem. Posojilnice same naj si prizadevajo, da spravijo v stik vlagatelje, ki bi hoteli hranilne knjižice prodati, in one dolžnike, ki se za nakup hranilnih knjižic zanimajo zaradi odplačila dolga. Za take objave smo stavili na razpolago »Narodni Gospodar«. Posojilnice, pri katerih se javljajo kupci za hranilne knjižice, naj se obrnejo na Zvezo, enako tudi one posojilnice, pri katerih se javljajo vlagatelji z željo prodaje, da bi Zveza mogla take posojilnice spraviti v poslovni stik. Uredba daje dolžnikom zavodov pod zaščito možnost kompenzacije in pose-

jilnice naj v tem oziru gredo na roko, ker ustrezajo dolžnikom in vlagateljem.

Vzorec za razpored izplačil. Zaščitene posojilnice nas večkrat vprašujejo, kako naj bi se sestavil razpored o izplačilih denarja, izterjanega v določenem razdobju. Razpored ne more biti pri vsaki posojilnici enak, ker se pač izterjane vsote izplačujejo po različnih vidikih. Za vzgled bo dobro služil naslednji razpored, ki nam ga je poslala neka naša članica:

Posojilnica je v času od	
do . . . . . prejela gotovine in sicer:	
a) od dolžnikov, na glavnico	Din 35.099
b) od dolžnikov, na obresti	„ 78.407
c) od naloženega denarja	„ 6.482
č) najemnina za 6 mesecev	„ 450
d) gotovina dne	„ 9.158
Skupaj gotovine	Din 129.596

Od gotovine so odbiti režijski stroški in sicer:	
a) rentni, uslužbenki, zemljiški in dr. davki	Din 1.295
b) nagrade tajniku, blagajniku, pom. uradniku	„ 5.456
c) dobrodelni nameni	„ 445
č) pokojninski zavod	„ 275
d) račun hiš	„ 970
e) časopisi	„ 424
f) tiskovine in premični inventar	„ 3.045
g) upravni stroški, pisarniške potrebščine, znamke, kolki, opominke tožbe, vknjižbe i. t. d.	„ 6.051

Režijski stroški skupaj Din 17.941

Odplačilo na hranilne vloge i. s.:	
1. Vloge do 10.000 Din, skupni znesek Din 425.247 so dobili 3%, t. j.	„ 42.757
2. Vloge od 10.000 Din do 20.000 v skupnem znesku Din 951.022 so dobili 2%, to je	„ 19.020
3. Vloge nad 20.000 v skupni vsoti Din 3.638.890 so dobili 1%, to je	„ 36.388
4. Izredna izplačila v skupni vsoti	„ 7.985
Gotovina dne	„ 5.055
Skupna vsota razdeljenega denarja, stroškov in gotovina	Din 129.596

»Narodni Gospodar« redno berite, hranite in ga ob koncu leta dajte v vezavo. Koliko dopisovanja bi si prihranile zadrage in koliko odgovorov bi prihranile Zvezi, če bi odborniki vselej vsaj na hitro prebrali novo številko »Narodnega Gospodarja«! To bi vzelo zelo malo časa in ne bi nič stalo. Korespondenca z Zvezo pa je zamudna in še stane.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 6: Obrnili smo se do davčne uprave s prošnjo, da nam pošlje podatke glede davčnih osnov nekega našega dolžnika, ki trdi, da je zaščiten kmet. Davčna uprava nam je odgovorila, da nam ne more dati teh podatkov. Ali je to postopanje pravilno?

Odgovor: Po čl. 9, odst. 2 uredbe o zaščiti kmetov z dne 30. 9. 1935 je predpisano, da izdajo občinske oblasti potrdila o tem, ali je kdo kmet. Občina seveda ne more takega potrdila izdati kar brez nadaljnega, ampak mora imeti na razpolago zanesljive podatke, iz katerih se razvidi, če pripada dolžniku značaj kmeta. V ta namen si občina preiskrbi od davčne uprave podatke o višini posameznih davkov, ki so predpisani dolžniku. Priziv zoper odločbo občine, če ne izda potrdila ali če izda nepravilno potrdilo, gre v prvi stopnji na okrajno sodišče, v drugi na okrožno sodišče. Iz besedila uredbe se ne more sklepati, da bi bila davčna uprava dolžna dajati taka pojasnila upnikom, pač pa jih mora dajati občini, oziroma sodišču.

Vprašanje 7: Posestvo dolžnika, pri katerem smo bili na prvem mestu vknjiženi za terjatev Din 25.000.— na pod-

lagi zadolžnice, je prišlo na dražbo ter smo prijaviteli dolžno glavnico s kapitaliziranimi obrestmi do 25. 11. 1955 glašom uredbe o zaščiti kmetov, obresti od tega dne dalje, zamudne obresti itd., tako da je znašala prijavljena terjatev 34.500.— Din. Sodišče nam je v razdelilnem sklepu priznalo le vknjiženo glavnico Din 25.000.— in 7% obresti za tri leta skupno z zamudnimi obrestmi. Ali naj se proti razdelilnemu sklepu sodišča pritožimo?

Odgovor. Sodišče Vam je priznalo to, do česar imate pravico kot vknjiženi upnik po obč. drž. zakonu in zakonu o zemlj. knjigi; ni Vam pa priznalo onega, do česar bi imeli tudi še pravico po uredbi o zaščiti kmetov od 22. novembra l. 1955, ki je določila, da se imajo vse do tedaj neplačane obresti kmečkih dolgov z dnem 25. 11. 1955 kapitalizirati. V Vaših knjigah ste izvedli slednjo uredbo in ste na podlagi kapitalizacije obresti imeli višjo terjatev. V zemljiški knjigi pa je ostala terjatev, kolikor je bila prvotna dolžna glavnica na podlagi zadolžnice. Kdo ima prav? Gre tu za važno pravno vprašanje, kjer bi pa po našem mnenju obveljalo stališče sodišča. Zakonske določbe o zemljiški knjigi namreč niso mogle biti tako enostavno spremenjene z uredbo o zaščiti kmetov. Publiciteta zemljiške knjige je pravno in praktično toliko važna, da bi bilo mogoče odstopiti od tega načela le, ako bi bila uredba o zaščiti kmetov od 22. 11. 1955 izrecno določila, da se z ozirom na odrejeno kapitalizacijo obresti v soglasju s tem spremenijo tudi določila zakona o zemljiški knjigi. Priziv proti razdelilnemu sklepu Vam torej odsvetujemo.

Iz našega združništva.

Zadružna šola v Ljubljani je v letošnjem tečaju, ki je bil 22., trajala od 15. oktobra 1955 do 8. aprila 1956. V tečaj je bilo sprejetih 59 učencev, med tečajem ni izstopil nobeden. Vsi so bili sinovi kmečkih staršev. Vedenje učencev je bilo v šoli in izven šole ves čas vzorno. K pouku so prihajali zelo marljivo, mu pazljivo sledili in skrbno sodelovali ter natančno izdelovali domače naloge. To je imelo za posledico, da so bili uspehi ob koncu tečaja zelo zadovoljivi. Šolo je vodil v pedagoškem, metodičnem in administrativnem oziru direktor dvorazredne trgovske šole, razredniške posle je opravljal tajnik Zadružne zveze Anton Kralj. Poleg obliгатnih predmetov se je neobvezno poučevalo tudi strojepisje, ki so ga obiskovali skoro vsi udeležniki prostovoljno.

V sredo, dne 8. aprila, je bil slovesen zaključek šole, kateremu so prisostvovali zastopnik banske uprave g. inž. Jelačin, referent za združništvo, zastopnik Zadružne zveze, njen podpredsednik g. dr. Karel Capuder in za Zvezo slovenskih zadrug njen predsednik gospod Ivan Pipan in član nadzorstva g. Hinko Šumer. Ob koncu zaključka je bil, kakor običajno, pregledni izpit, pri katerem so predavatelji na kratko izpraševali iz predelane tvarine. Po izpitu se je gojenec Anton Cvetek zahvalil učiteljskemu zboru in vsem, ki so pomagali šolo vzdrževati.

Učni uspeh je bil naslednji: z odličnim uspehom je izdelalo 8 učencev, s prav dobrim 14, z dobrim 15, z zadostnim 2, z nezadostnim 2.

Upajmo, da bodo udeležniki pridob-

ljeno znanje s pridom porabljali pri delu v združnih organizacijah.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani izkazuje ob koncu l. 1935 577 zadrug, za 10 več kakor ob koncu l. 1934. V okolišju okrožnega sodišča v Ljubljani ima svoj sedež 182 zadrug, v Novem mestu 40, v Celju 70 in v Mariboru 81, iz drugih banovin so včlanjene štiri zadruge.

Po delokrogu je od teh zadrug 150 kreditnih, 29 nabavljalnih in prodajnih, 51 mlekarskih, 52 živinorejskih in pašnih, 19 kmetijskih strojnih, 24 elektrarniških, 17 obrtnih, 24 stavbinskih, 16 vodovodnih, 8 tiskovnih in založniških, 5 vinarskih, 6 zavarovalnih, 2 osrednji kmetijski in 14 raznovrstnih drugih.

Bilanca za l. 1935 izkazuje med pasivi: deleži članic 518.000 Din, splošni rezervni zaklad 675.511,70 Din, kurzni rezervni zaklad 204.021,— Din, skupaj oba rezervna fonda 877.552,70 Din, vloge v tekočem računu 25.915.565,— Din, kredit pri Narodni banki 2.950.000,— Din, združni pomožni sklad 712.451,50 Din, dr. Marušičev podporni sklad 105.000,— Din, prehodne postavke 4.490 Din; čisti dobiček 59.756,45 Din.

Aktiva obsegajo: gotovina v blagajni 51.241,—, gotovina v Poštni hranilnici 55.984,— Din, naložen denar 478.755,40 Din, vrednostni papirji 650.651 Din, krediti v tekočem računu 26.657,277 Din 45 par, zaloga tiskovin 10.151,50 Din, inventar 96.215,— Din, Združni dom 941.286,— Din, prehodne postavke 21.056 Din; skupna vsota aktiv 28.900.575,58 dinarjev.

Letnemu poročilu je dodan statistični pregled o poslovanju članic v letu 1934, iz katerega povzamemo: Število

članov pri vseh 567 včlanjenih zadrugah je ob koncu l. 1934 znašalo 95.125 in se je pomnožilo za 1.845.

Hranilnih vlog je bilo v letu 1934 vloženi (v tisočih) 122.494 Din, dvignjenih pa 172.842 Din. Posojil je bilo vrnjenih 155.257 Din, izplačanih 116.756 Din. Blagovne zadruge so kupile blaga za 65.574 Din, prodale za 62.827 Din.

Nazadovanje v stanju hranilnih vlog se je nekoliko zmanjšalo. Konec l. 1931 so znašale hranilne vloge pri vseh kreditnih zadrugah 678 milijonov Din, l. 1932 659, l. 1933 599, l. 1934 567 in ob koncu l. 1935 približno 550.

Nazadovala so tudi posojila, ki so konec l. 1931 znašala 615 milijonov Din, l. 1932 581, l. 1933 575, l. 1934 559 in konec l. 1935 približno 545 Din.

Aktiva vseh članic so znašala 751 milijonov 876.000,— Din. Izgube so vse članice napravile skupno 5.650.705,— Din (največ nabavne in prodajne, namreč 1.960.791,— Din), dobička 3.098.145,— Din (največ kreditne, namreč 2.209.464 Din). Rezerve vseh članic so znašale 65.754.287,— Din.

Združni pomožni sklad (sanacijski fond) se je napram prejšnjemu letu znižal skoraj za polovico. Razliko je Zveza porabila za sanacijo nekaterih zadrug. Toda kaže se potreba, še dalje zbirati prispevke v ta fond. Zato je občni zbor dne 20. aprila sklenil, da se bo tudi letos pobiral 5% prispevek od čistega dobička včlanjenih zadrug za pomožni sklad po uredbi o zaščiti kreditnih zadrug.

Lepi uspehi tihega dela. Med drugimi stavbenimi zadrugami, izmed katerih so mnoge delale veliko reklamo, a stvarno dosegale malo uspehov, je

pa nasprotno brez reklame, tiho, a zato tudi zelo uspešno delovala Stavbna in kreditna zadruga železniških uslužbenecv »Bajtar«, r. z. z o. z., v Ljubljani. V teku enajstletnega dela je izdala svojim članom za 2,648.000.— Din posojil, nabavila zanje gradbenega materiala za 26,429.000 Din in jim posredovala nakup zemljišč oziroma stavbišč 250.425 m². Naslednja tabela lepo kaže, kako je zadruga širila svoje delo in dosegala vedno večje uspehe, dokler ni z nastopom denarne krize začelo pojemati kreditno poslovanje in s tem tudi gradbena delavnost. Nazadovanje v poslovanju te zadruge pod vplivom denarne in gospodarske krize je jasen primer, kako je denarna kriza zadušila tudi tako važno socialno delo kakor je preskrba železničarjev z lastnimi hišami in vrtovi.

Pregled poslovanja:

Leto	Število pristopov	Denarni promet v dinarjih	Dana posojila članom Din	Vrednost nabavljenega gradb. materiala Din	Nabavljene premije v m ²
1925	119	1,154.567	535.180	2,560.788	35.688
1926	52	1,688.544	410.617	2,288.544	24.067
1927	44	2,220.650	520.110	2,745.689	26.240
1928	45	3,320.660	220.660	3,246.555	28.500
1929	88	4,222.140	260.540	4,556.800	41.440
1930	99	4,678.900	528.542	4,765.800	48.800
1931	58	3,526.870	221.560	2,654.500	19.220
1931	46	2,047.120	127.567	1,896.440	14.220
1933	30	1,174.178	76.380	1,124.660	7.250
1934	9	656.520	116.900	522.870	4.280
1935	6	188.540	52.400	66.440	720

576 24,638.689 2,448.546 26,429.086 250.425

Donesek k zgodovini združništva. V seji načelstva Zadrugne zveze 20. 11. 1911 je bila med naznanili ravnateljstva ta-le točka: »Glavni savez srbskih zemljoradničkih zadruga v Belgradu sporoča, da pride 20 zadrugarjev si ogledat kranjske zadruge. Ti so danes došli pod vodstvom revizorja Todorovića. Tajnik Kralj se je odpeljal z njimi v Mengeš.« Zadrugarji so torej mnogo let pred na-

šim ujedinjenjem vzdrževali prijateljske zveze in pripravljali pot ujedinjenju. Tedanji voditelj slovenskega združništva dr. Krek je bil v prijateljskih stikih s pionirjem srbskega združništva Mihajlom Avramovićem.

Gospodarstvo.

Kmetijske zbornice. V § 72 finančnega zakona za l. 1936/1937 je dano ministru za kmetijstvo pooblastilo, da sme predpisati po odobritvi ministrskega sveta uredbo o ustanovitvi, ustroju, področju, pravicah in dolžnostih kmetijskih zbornic kot uradnih zastopnikov kmetijskih koristi. Od ujedinjenja ves čas se pojavljajo predlogi in se postavlja zahteva za zakon o kmetijskih zbornicah, ki pa bodo — kot vse kaže — uvedene z uredbo. Tudi v tej obliki pozdravljamo rešitev tega perečega vprašanja, ker edino kmet, najštevilnejši in najvažnejši stan v državi, še nima svojega poklicnega zastopstva, dočim ga imajo že vsi drugi stanovi in poklici. Ob priliki tega pooblastila v finančnem zakonu so listi, zlasti belgrajski, prinesli tudi neki osnutek zakona o kmetijskih zbornicah, ki pa, mislimo vsaj, za sedanje razmere ni oficijelni osnutek, ker izzveni zopet v popolno centralizacijo vsega dela in zastopstva kmečkih interesov v centralni kmetijski zbornici v Belgradu. V zbornicah morajo ravno priti do izraza in veljave tako različne težnje in zahteve vseh pokrajin in gospodarskih razmer naše države. Zato bi centralizacija zastopstva kmečkih interesov in ustanovitev centralne kmečke zbornice pravičnim koristim kmetijstva bila bolj v

škodo kot v korist. Vsekakor pa pričakujemo od kmetijskih zbornic to, da bodo zahtevale pravice tudi za kmečki stan. Saj smo občutili in še danes občutimo v ogromni razliki med cenami kmetijskih pridelkov in industrijskih izdelkov, kako je industrija, obrt in trgovina uspela, da brani svoje koristi v carinah, v zakonodajstvu, v tarifah. In končno je v pretežnem delu to zaščito moral plačati kmet kot najštevilnejši konzument domačih izdelkov.

Potreba silosov. V § 72 finančnega zakona za l. 1956/1957 je ministru za kmetijstvo dano tudi poblastilo, da sme postavljati sporazumno z ministrom za trgovino in industrijo v izvoznih središčih silose in elevatorje, katerih ustroj in poslovanje se predpiše s posebno uredbo. Zakon sam tudi že navaja razloge, zakaj naj se gradijo silosi:

a) izboljša naj se kakovost deželnih pridelkov;

b) olajša naj se njih izvoz;

c) omogoči naj se kreditiranje proizvodnikom na podlagi lombarda kmečkih pridelkov.

Je res skrajni čas, da se tudi v tem oziru nekaj napravi za kmeta, ki je bil doslej le preveč prepuščen kapitalno močni posredniški trgovini, ki je zlasti ob času žetve izkoriščala kmetovo stisko in cene potisnila do skrajnosti navzdol. Z uvedbo silosov bo možno na zastavo žita dati kmetu kredit, tako da ne bo prisiljen vnovčiti pridelek za vsako ceno, temveč bo mogel v miru počakati in se odločiti za prodajo tedaj, ko se mu bo zdela cena ugodna. Velike množine žita ne bodo istočasno pritiskale na tržišče in zbile cen, temveč se bo ponudba enakomerno razdeljevala na vse

leto. Zato bodo cene stalnejše. Zelenaštvo bo zlasti pri najmanjših proizvodnikih še trajalo, vendar pa v veliko manjši meri. Velike važnosti so pa silosi zlasti za izvoz, ker se bo žito v silosih pripravilo, zlasti očistilo in se bo tipiziralo, tako da bodo inozeskim kupcem na razpolago velike množine popolnoma enotnega pridelka.

Naknadna zamenjava bankovcev. Počenši z 20. t. m. bodo glavna državna blagajna in vse davčne uprave zamenjavale bankovce, ki jim je rok za zamenjavo v Narodni banki potekel 4. maja. To so bankovci po 1000 Din »z dotiskano rozeto« izdaje 30. novembra 1920, dalje 10 dinarski bankovci »rdečkaste« izdaje z dne 26. maja 1926 in 10-dinarski rdečkasti bankovci z dne 1. decembra 1929. Pravica do zamenjave teh bankovcev ne zastari. Za zamenjavo je potrebno, da lastnik bankovcev sestavi seznam bankovcev po vrsti, seriji in številki, da pa seznam podpiše s svojim polnim imenom in priimkom in napiše svoj točni naslov. Zamenjava teh bankovcev ni podvržena taksi.

Pravo.

Težave kmečke zaščite. 30. septembra l. 1955 je ministrski svet sklenil uredbo o zaščiti kmetov, ki naj bi vprašanje kmečke zaščite končoveljavno rešila. Minister za kmetijstvo je tedaj v svojem poročilu za časopisje izjavil, da uredba predstavlja dosledno izvedbo dveh načel: definitivne ureditve kmetских dolgov in individualne zaščite dolžnika. In kako je v praksi? Definitivnost uredbe od 30. 9. je padla s tem, ko je bila 22. 4. objavljena nova

uredba o zaščiti kmetov, ki podaljšuje plačilne roke in odlaga izvršbe za tri mesece. Individualna zaščita po uredbi od 30. 9. 1935 se doslej ni začela in ni mogla začeti izvajati, ker niso pripravljene in objavljene v uredbi predvideni pravilniki.

Literatura.

Izenačenje sadjarske terminologije.

Za našo sadno proizvodstvo in za našo sadno trgovino doma kakor tudi z inozemstvom je važno, da imamo za posamezne vrste, sorte, skupine itd. enotna imena ali nazive. Od 28. do 31. oktobra 1935 se je vršila državna sadjarska konferenca v Iloku, ki je predložila kmetijskemu ministertvu enotno sadjarsko terminologijo. Kmetijsko ministertvo je osvojilo ta predlog in terminologijo izdalo v posebni brošuri, kmetijski minister pa je z odlokom od 1. 2. 1936 br. 6064/II odredil, da imajo izenačeno terminologijo odslej uporabljati vse kmetijske ustanove in vsi kmetijski strokovnjaki ob vsaki priliki. Ker je Zveza nekaj izvodov brošure s sadjarsko terminologijo prejela od banske uprave, jo je razposlala onim kmetijskim zadrugam, pri katerih pride v poštev vnovčevanje sadja zadrugnikov. Ne vemo, koliko so sodelovali na konferenci v Iloku slovenski sadjarji. Vsekakor je naše sadjarstvo v tem oziru imelo že tudi lepo izdelano terminologijo, ki se je s tiskom in predavanji med sadjarji že tudi udomačila.

Izjava.

V letošnji 4. številki smo v članku »Slovensko zadrugno gibanje v l. 1935« omenili, da ustanavljanje kreditnih zadrug v zadnjih letih pojema; kar se jih še osnuje, jih je v e č i n o m a šteti med neresne ali celo sumljive ustanovitve. Izjavljamo, da s tem ni bila mišljena zadruga »Mali kredit v Ljubljani«, ki so jo l. 1935 osnovali ruski emigranti.

Gospodarska zveza v Ljubljani notira naslednje cene: Tomaževa žlindra baza 18% Din 134.—; rudninski superfosfat v vrečah po 50 in po 100 kg à Din 98.—; kalijeva sol po 100 kg Din 156.—; kostni superfosfat Din 118; apneni dušik v pločevinastih bobnih Din 200.—; apneni dušik v papirnatih vrečah Din 185.—; kostna moka Din 100.—; nitrofoskal v vrečah Din 145.—; klajno apno Din 275.—; lanene tropine Din 2.—; modra galica Din 4.95; žveplo Din 3.20. Pri vagonškem odjemu se cene za gnojila in cement znatno znižajo na franco vsaka postaja. Mlatilnice s tresali in reto Din 4.100.—; slamoreznice Din 1.700—2.000; čistilnik 10 sit 1.500 Din; plugi Lesce Din 880—995; reporeznica M. R. Din 550; trijerji Din 2.000 do 3.500; mlatilnice na ročni pogon Din 2.200; robkači Din 900; sadni mlini Din 1.400—1.700; brzoparilniki Din 1.050 do 2.800; kosilni stroji Din 2.000; travniške brane z zvezdnatimi členki 900 Din; travniške brane z jeklenimi špicami Din 800; patent motike »Rapp« Din 70.—. Nitrofoskal, apneni dušik pri najmanjšem odjemu 5000 kg franko vsaka postaja. Modra galica pri vagonškem odjemu po konkurenčni ceni.

XXXVIII. redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Leskovici, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 31. maja 1936 ob 15. v uradnem prostoru. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva; 2. Potrditev računskega zaključka za leto 1935; 3. Volitev načelstva; 4. Volitev nadzorstva; 5. Slučajnosti.

Občni zbor Nabavne in prodajne zadruge v Laškem, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo, dne 31. maja 1936, ob 1/8 zjutraj v posojilniški hiši št. 60. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva; 2. Odobritev rač. zaključka za l. 1935; 3. Volitev načelstva in nadzorstva; 4. Slučajnosti. — Če bi ta občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se 1. uro pozneje vrši drugi občni zbor v istih prostorih, z istim dnevnim redom ne glede na število navzočih članov.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Loškem potoku, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 31. maja 1936 ob 3. popoldne v uradnih prostorih na Tabrih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika lanskega občnega zbora; 2. Poročilo načelstva in nadzorstva; 3. Potrditev računov za leto 1935; 4. Volitev načelstva; 5. Volitev nadzorstva; 6. Čitanje revizijskega poročila; 7. Slučajnosti.

Občni zbor Zadrugne tiskarne v Ljubljani, r. z. z. o. z., se bo vršil v petek, dne 29. maja 1936, ob 11. popoldne v tajniški sobi KTD. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva; 2. Poročilo nadzorstva; 3. Čitanje revizijskega poročila; 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1935; 5. Slučajnosti.

Občni zbor Gospodarske zveze v Ljubljani, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 29. maja 1936 ob 17. v prostorih zadruge. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. Poročilo načelstva; 3. Poročilo nadzorstva; 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1935; 5. Volitev načelstva; 6. Volitev razsodišča; 7. Slučajnosti. — Občni zbor je sklepčen, ako je zastopana vsaj ena desetina vplačanih deležev, sicer se vrši na istem prostoru in z istim dnevnim redom čez pol ure drugi občni zbor, ki je potem sklepčen brez ozira na udeležbo.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Majšpergu, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 31. maja 1936 ob 9. popoldne v uradnem prostoru. Dnevni red: 1. Čitanje revizijskega poročila in zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. Poročilo načelstva in nadzorstva; 3. Izvolitev člana načelstva; 4. Odobritev računskega zaključka; 5. Slučajnosti.

Redni občni zbor živinorejske selekcijske zadruge v Medvodah, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 1/8 v šolskem posloju v Preski. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva; 2. Potrditev računskega zaključka za l. 1935; 3. Poročilo o izvršeni reviziji; 4. Določitev pristopnine za leto 1936; 5. Slučajnosti.

Redni občni zbor Okrajne posojilnice v Mokronogu, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo, dne 21. junija 1936, ob 3. popoldne v posojilnični pisarni. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva; 2. Poročilo nadzorstva; 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935; 4. Slučajnosti.

I. izredni občni zbor Električne strojne družbe v Mozirju, r. z. z. o. z., se bo vršil v nedeljo, dne 24. maja 1936, ob 2. popoldne v osnovni šoli. Dnevni red: Izboljšanje luči.

Redni občni zbor Splošne kmetijske nabavne in prodajne zadruge v Novem mestu, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 10. popoldne v prostorih g. Zabreta v Kandiji. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika ustanovnega občnega zbora; 2. Poročilo načelstva in nadzorstva; 3. Odobritev računskega zaključka; 4. Volitve načelstva in nadzorstva; 5. Slučajnosti.

Glavna skupščina Društva za štednjo i. zajmove u Omišlju, r. z. z. n. z., obdržavati če se 25. maja 1936 godine u 20 sati u svojoj pisarni. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika; 2. Izveštaj upravnog odbora; 3. Izveštaj nadzornog odbora; 4. Čitanje zapisnika zadnje glavne skupščine; 5. Čitanje i. odobrenje računskog zaključka za 1935; 6. Sanacijski fond; 7. Čitanje revizijsko izvještaja; 8. Izbor upravnog i nadzornog odbora; 9. Eventualija.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Pišecah, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo, dne 24. maja 1936, ob 1/8 popoldne v posojilnični pisarni. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. Čitanje revizijskega poročila o izvršeni reviziji dne 5. in 6. oktobra 1935; 3. Poročilo načelstva in nadzorstva; 4. Odobritev računskega zaključka za poslovno leto 1935; 5. Slučajnosti.

Občni zbor Elektro strojne zadruge v Podblici, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 3. popoldne na Jamniku št. 1. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje; 2. Poročilo načelstva in nadzorstva; 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935; 4. Volitev načelstva; 5. Slučajnosti.

Redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice za župnijo Rajhenburg v Rajhenburgu, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 21. maja 1936 ob 8. v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. Poročilo načelstva in nadzorstva; 3. Čitanje in odobritev računskega zaključka za leto 1935; 4. Volitev osmih novih članov načelstva; 5. Določitev mesečne preskrbnine bivši zadrugni tajnici; 6. Slučajnosti.

32. redni občni zbor Kmetijskega društva v Rečici ob Savinji, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 1/3 popoldne v društvenem skladišču na Rečici. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2. Poročilo načelstva in nadzorstva; 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935; 4. Volitev načelstva; 5. Volitev nadzorstva; 6. Slučajnosti.

Redni občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice pri Sv. Martinu pod Vurbergom, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 8. v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva; 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 3. Pregled in odobritev računskega zaključka za l. 1935; 4. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor zaradi premale udeležbe članov ne bil sklepčen, se eno uro pozneje vrši drugi občni zbor na istem mestu ob vsaki udeležbi članov polnoveljavno.

Redni občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Rečici ob Savinji, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 1. junija 1936 ob 1/3 popoldne v prostorih skladišča Kmetijskega društva v Rečici ob Savinji. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem rednem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrditev računskega zaključka za leto 1935. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Redni letni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Rudniku, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 7. junija 1936 ob 1/4 popoldne v svojih poslovnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev rač. zaključka za leto 1935. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice pri št. Jurju pod Kumom, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 1/5 popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Petru na Med. selu, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo, dne 24. maja 1936, ob 3 popoldne v župnišču. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Poročilo o izvršeni reviziji. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 5. Volitev enega člana načelstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Pašniške in bikorejske zadruge v Solčavi, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 10 dopoldne v Kmetijski zadruzi v Solčavi. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Potrditev rač. zaključka za leto 1935. 3. Volitev načelstva. 4. Slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Svečini, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 3 popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Redni občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Šiški, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 11 dopoldne v združni pisarni. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrditev računskega zaključka za leto 1935. 3. Volitev načelstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Posojilnice v št. Ilju pri Velenju, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 15 v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Redovita godišnja glavna skupština Hrvaške seljačke štedionice u Štrigovi, s. n. j., obdržavati će se dne 24. maja 1936 u 9 sati prije podne u društvenim prostorijama. Dnevni red: 1. Izvještaj predsjednika. 2. Izvještaj tajnika. 3. Izvještaj blagajnika. 4. Izvještaj nadzornog odbora. 5. Eventualije.

Redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Skalah, r. z. z. n. z., se bo vršil

v. četrtek, dne 24. maja 1936, ob 8 dopoldne v poslovnem prostoru. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v št. Jurju ob Taboru, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 21. maja 1936 ob 7 v uradnem prostoru. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrditev računskega zaključka za leto 1935. 4. Dopolnilna volitev: a) načelstva, b) nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v št. Vidu nad Ljubljano, r. z. z. n. z., se bo vršil v torek, dne 26. maja 1936, ob 8 zvečer v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 4. Volitev članov načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Redni letni občni zbor Kmečko delavske hranilnice in posojilnice v Trbovljah, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 31. maja 1936 ob 3 popoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega letnega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Vavti vasi, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 31. maja 1936 ob 7 dopoldne v društveni pisarni - stara šola. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnika o reviziji. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 5. Volitev načelstva in nadzorstvo. 6. Slučajnosti.

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Veliki Nedelji, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 31. maja 1936 ob 2 popoldne v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 4. Dopolnilna volitev enega člana nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice na Vinici, r. z. z. n. z., se bo vršil v nedeljo, dne 24. maja 1936, ob 3 popoldne v župnišču na Vinici. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1935. 4. Slučajnosti.

Občni zbor Kmetijske nabavne in prodajne zadruge za sodni okraj Višnja gora v Višnji gori, r. z. z. o. z., se bo vršil dne 24. maja 1936 ob 18 zjutraj v dvorani pri fari Višnja gora. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrditev računskega zaključka za leto 1935 do 15. 11. 3. Volitev enega člana načelstva. 4. Volitev enega člana nadzorstva. 5. Revizijsko poročilo z dne 18. aprila 1936. 6. Sklep o poravnavi primankljaja blaga pri reviziji dne 15. novembra 1936.